

VALSTS PĀRVALDES UN AIZSARDZĪBAS NOZARES PPP PROJEKTU IEVIEŠANU VEICINOŠIE UN IEROBEŽOJOŠIE FAKTORI

PPP PROJEKTU REALIZĀCIJU VEICINOŠIE FAKTORI

Pētījuma ietvaros valsts pārvaldes un aizsardzības nozarē tika identificēti šādi PPP projektu ieviešanu veicinošie faktori:

- Arvien pieaugoša nepieciešamība pēc kapitālieguldījumiem valsts pārvaldes un aizsardzības iestāžu infrastruktūras sakārtošanā;
- Pašvaldību rīcībā esošā infrastruktūra un tās tehniskais stāvoklis nenodrošina pašvaldībām noteikto uzdevumu sekmīgu risināšanu un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, tādējādi radot iespēju piesaistīt privāto kapitālu;
- Turpmāk valsts investīcijas pašvaldībās būs vērstas uz lielu, attīstīties spējīgu novadu pašvaldību veidošanu un to infrastruktūras modernizāciju, jo pašvaldību kapacitāti mazina arī to sadrumstalotība – caurmērā salīdzinoši neliels iedzīvotāju skaits;
- Speciālu, ar nekustamo īpašumu apsaimniekošanu saistītu, institūciju esamība (piemēram, Iekšlietu īpašumu valsts aģentūra, Aizsardzības īpašumu valsts aģentūra, Tiesu namu aģentūra);
- Brīvības atņemšanas iestāžu sistēma netiek racionāli administrēta, un to infrastruktūra neatbilst drošības un cilvēktiesību standartiem;
- Tieslietu ministrijas budžeta programmas „Kriminālsodu izpilde” ieviešanas sistēmā ir noteikts, ka infrastruktūras attīstībai tiks izmantots PPP modelis;
- Vērojama sadarbība dažādu valsts pārvaldes un aizsardzības nozares institūciju darbā kopīgi nodrošinot nepieciešamo infrastruktūru, piemēram, Aizsardzības ministrija turpina attīstīt Nacionālo bruņoto spēku sporta infrastruktūru, nodrošinot sporta pasākumu veicināšanu, sadarbojoties ar pašvaldībām.

PPP PROJEKTU REALIZĀCIJU IEROBEŽOJOŠIE / KAVĒJOŠIE FAKTORI

Pētījuma ietvaros valsts pārvaldes un aizsardzības nozarē tika identificēti šādi PPP projektu ieviešanu ierobežojošie / kavējošie faktori:

- Nozarē nav labākajai starptautiskai praksei atbilstoši realizētu PPP projektu, kurus varētu izmantot par paraugu ne tikai valsts pārvaldei (lēmumu pieņēmējiem), bet arī sabiedrībai;
- Biežās valdības maiņas – mainoties valdībām mainās arī veicamo uzdevumu prioritātes, līdz ar to var tikt apdraudēta uzsākto un plānoto infrastruktūras projektu (t.sk. PPP) īstenošana;
- Ir vērojamas nepilnības valsts vidēja un ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos - vienotas valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas trūkums/ neesamība;
- Līdz šim valsts investīciju plānošana ir norisinājusies atrauti no attīstības plānošanas, budžeta plānošanas un stratēģiskās plānošanas procesiem;
- Trūkst instrumenta, kā attēlot investīciju nozaru attīstībā, mērķdotāciju pašvaldībām, PPP projektu un ārvalstu finanšu instrumentu atbalstīto projektu teritoriālo pārklājumu;
- Nozares plānošanas dokumentos nav (izņemot RAPLM un TM) iekļauts PPP mehānisms, tādējādi tiek kavēta PPP projektu realizācija un neizmantojas tās iespējas, ko sniedz PPP;
- Augstāku standartu ieviešana prasa papildus līdzekļu piesaisti vienlaikus pastāvot valdības noteiktajiem ierobežojumiem attiecībā uz nepieciešamā finansējuma palielinājumu;

- PPP projektos privātā partnera izvēle (piesaiste) un līguma sagatavošana ir daudz laikietilpīgāka un dārgāka, nekā tradicionāli realizējamos projektos;
- Nākotnē var mainīties prasības iekšējās un ārējās drošības nodrošināšanā, līdz ar to ir grūti nodefinēt pakalpojuma standartu, kuru būtu iespējams nodot privātajam partnerim;
- Budžeta asignējumi par valsts pārvaldes iestāžu izmantotajām ēkām bieži nenosedz apsaimniekošanas, investīciju un renovācijas izmaksas;
- Dažu institūciju, piemēram, Satversmes aizsardzības biroja, darbība un informācija ir uzskatāma par klasificētu saskaņā ar likuma „Par valsts noslēpumu” 3. panta prasībām, līdz ar to tām nav iespējams izvērtēt PPP projektu realizācijas iespējas.